

KESKKONNAAMET

Riigimetsa Majandamise Keskus
rmk@rmk.ee

01.10.2025 nr DM-131815-10

Välgi III liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnanaloe L.MK/319883 muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUS

Lähtudes alljärgnevast, Riigimetsa Majandamise Keskuse poolt 31.03.2025 esitatud Välgi III liivakarjääri keskkonnanaloe L.MK/319883 muutmise taotlusest (parandatud taotlus esitati 17.04.2025), võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 3 lõige 1 punkti 1, § 6 lõige 2 punkti 2 ja lõike 4, § 9 lõike 1, § 11 lõiked 2, 8 ja 8¹, maapõueseaduse § 48 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Jätta algatamata Välgi III liivakarjääri mäeeraldise keskkonnanaloe L.MK/319883 muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamine.

1.2. Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

1.3. Kavandatava tegevuse erisusi või keskkonnameetmeid muidu ilmnedavõiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks Välgi III liivakarjääri keskkonnanaloes on järgmised:

1.3.1. Maavara kaevandamise ja kaevandatava materjali transpordi tagajärjel ei või karjääri ümbruses paiknevate eluhoonete juures müra normtase ja välisõhu saastetase ületada seadusandlusega kehtestatud piire. Vajadusel tuleb rakendada täiendavaid müra- ja välisõhu kaitsemeetmeid.

1.3.2. Jäätmete ladustamine keelatud, masinate remontimine ja tankimine on lubatud vaid selleks kohandatud platsidel.

1.3.3. Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, tuleb kasta karjääri siseteid, platse ja puistanguid tolmu vältimiseks. Kui kaevandamist (maapõueseadus § 6 alusel) ei toimu, ei ole kohustust teid kasta.

Keskkonnaamet teavitab KeHJS § 12 lõike 1¹ punkti 2 kohaselt käesolevast KMH algatamata jätmisest 14 päeva jooksul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning puudutatud isikuid ja teisi menetlusosalisi eraldi kirjaga.

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1. Riigimetsa Majandamise Keskus (registrikood 70004459, aadress Mõisa/3, Sagadi küla, Haljala vald, Lääne-Viru maakond, Eesti) esitas 31.03.2025 Keskkonnaametile Välgi III liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa L.MK/319883 (edaspidi ka *kaevandamisluba*) muutmise taotluse (registreeritud Keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 31.03.2025 nr DM-131815-1). Parandatud taotlus esitati 17.04.2025 (DM-131815-4).

Tulenevalt Välgi III liivakarjääri võrdlemisi suurest kaevandatava jääkvaru mahust soovib loa omaja pikendada keskkonnaloa nr L.MK/319883 kehtivust 15 aasta võrra. Keskkonnaloa pikendamisel kujuneb arvutuslikuks keskmiseks aastaseks tootmismahuks 85 tuh m³ ning pikendatud loa kehtivuse aja jooksul jõutakse kaevandamisega rikutud maa korrastada.

Taotletav mäeeraldis asub Tartu maakonnas Peipsiääre vallas katastriüksustel Vara metskond 11 (tunnus 58601:001:1619), Selgise liivakarjäär K3 (tunnus 58601:001:1618), Välgi liivakarjäär (tunnus 86101:004:0005), Välgi liivakarjäär K2 (tunnus 86101:004:0038). Riigivara valitsejaks on Kliimaministeerium ja volitatud asutuseks on Riigimetsa Majandamise Keskus. Välgi III liivakarjääri mäeeraldise ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 10,01 ha. Mäeeraldis hõlmab täielikult Välgi-Selgise liivamaardla aktiivse tarbevaru plokke 8, 9, 10, 11 ja 12 aT.

Kaevandamisloa muutmise taotluse kohaselt on mäeeraldise aktiivne tarbevaru seisuga 07.09.2022 täiteliival 671,356 tuh m³ ning kaevandatava varu koguseks 591,167 tuh m³, ehitusliival 650,025 tuh m³ ning kaevandatava varu koguseks 583,32 tuh m³ ja ehituskruusal 97,337 tuh m³ ning kaevandatava varu koguseks 89,22 tuh m³. Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 85,0 tuh m³. Katendi kogus 50 tuh m³, sh muld 50 tuh m³. Maavara kasutusalaadeks on ehitus ja teedehitus. Korrastamise suunaks on veekogu-ja maatulundusmaa (metsamaa).

Välgi-Selgise liivamaardlas Välgi III liivakarjääris kaevandab Riigimetsa Majandamise Keskus kaevandamisloa nr L.MK/319883 alusel ehituskruusa, ehitus- ja täiteliiva. Kaevandamisluba kehtib 14.12.2010 - 13.12.2025.

2.2. Keskkonnaloa taotlus on 13.05.2025 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 13.05.2025 kirjaga nr DM-131815-6 keskkonnaloa muutmise taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (**KeÜS**) § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid. Avalikustamise käigus vastuväiteid ei esitatud.

2.3. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Välgi III liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotluse 13.05.2025 kirjaga nr DM-131815-7 Peipsiääre Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks. Peipsiääre Vallavolikogu 11.06.2025 otsusega nr 26 nõustus keskkonnaloa nr L.MK/319883 pikendamisega 15 aasta võrra.

2.4. KeHJS § 3 lõige 1 punkti 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

KeHJS § 11 lõike 2 kohaselt vaatab otsustaja tegevusloa taotluse läbi ning teeb otsuse keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) algatamise või algatamata jätmise kohta KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja KeHJS § 6 lõikes 2¹ viidatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul, kuid hiljemalt 90. päeval pärast KeHJS § 6¹ lõikes 1 loetletud teabe saamist. KeHJS § 9 lõike 1 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja, maapõueseaduse § 48 kohaselt annab kaevandamiseks keskkonnaloa Keskkonnaamet. Seega on Keskkonnaamet otsustajaks KeHJS tähenduses.

KeHJS § 6 lõige 2 punkti 2, § 6¹ lõike 3, § 11 lõigete 2 ja 4 ning KeHJS § 6 lõike 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise üle.

KeHJS § 11 lõike 2³ järgi KMH vajalikkus otsustatakse, lähtudes eelhindangust (vt ptk 3) ja asjaomase asutuse seisukohast (seisukohad ning selgitused nendega arvestamise või arvestamata jätmise kohta, vt ptk 4). KeHJS § 11 lõike 4 kohaselt, kui kavandatava tegevuse KMH algatamise või algatamata jätmise otsus tehakse KeHJS § 6 lõike 2 või 2¹ alusel, lisatakse otsusele eelhindang.

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJSi § 6¹ lõige 3). Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded on kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ (KeHJSi § 6¹ lõige 5).

Keskkonnaamet on eelhindangu andmisel kasutanud järgmisi materjale:

1. Välgi III liivakarjääri mäeeraldis kaevandamisloa muutmise taotluse seletuskiri, sh KeHJS § 6¹ lg 1 kohane teave.
2. Maa-ja Ruumiameti geoportaali kaardirakendusi.
3. Välgi III liivakarjääri kaevandamisluba L.MK/319883.

3.1. Kavandatav tegevus

3.1.1. Tegevuse iseloom ja maht

Taotletav mäeeraldis asub Tartu maakonnas Peipsiääre vallas katastriüksustel Vara metskond 11

(tunnus 58601:001:1619), Selgise liivakarjäär K3 (tunnus 58601:001:1618), Välgi liivakarjäär (tunnus 86101:004:0005), Välgi liivakarjäär K2 (tunnus 86101:004:0038). Riigivara valitsejaks on Kliimaministeerium ja volitatud asutuseks on Riigimetsa Majandamise Keskus. Välgi III liivakarjääri mäeeraldisel ja mäeeraldisel teenindusmaa pindala on 10,01 ha. Mäeeraldis hõlmab täielikult Välgi-Selgise liivamaardla aktiivse tarbevaru plokkide 8, 9, 10, 11 ja 12 aT.

Kaevandamisloa muutmise taotluse kohaselt on mäeeraldisel aktiivne tarbevaru seisuga 07.09.2022 täiteliival 671,356 tuh m³ ning kaevandatava varu koguseks 591,167 tuh m³, ehitusliival 650,025 tuh m³ ning kaevandatava varu koguseks 583,32 tuh m³ ja ehituskruusal 97,337 tuh m³ ning kaevandatava varu koguseks 89,22 tuh m³. Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 85,0 tuh m³. Katendi kogus 50 tuh m³, sh muld 50 tuh m³. Maavara kasutusalaadeks on ehitus ja teedehitus. Korrastamise suunaks on veekogu-ja maatulundusmaa (metsamaa). Luba taotletakse 15 aastaks.

Mäetehnilised tingimused Välgi III liivakarjääris lasuva maavara kaevandamise jätkamiseks on soodsad. Alale on hea ligipääs ning mäeeraldisel on rajatud kaevandamiseks vajalik taristu, mida on kaevandamise jätkamisel vaja laiendada. Mäeeraldisel on ~2,5 ha suuruselt alalt kooritud katend. Katendiks on kasvukiht (muld) paksusega 0,0 – 3,0 m. Suurim on katendi paksus puuraugus PA-5, kus see koosneb osaliselt külgneva Välgi liivakarjääri alalt teisaldatud katendist. Välgi III liivakarjääri kehtivas loas on katendi mahuks märgitud 50 tuh m³. Mäeeraldisel kooritud ja kooritavat katendit on võimalik kasutada korrastamisel.

Välgi III liivakarjääri mäeeraldisel lasub kasulik kiht nii peal- kui ka allpool keskmist põhjaveetasel (abs 73,78 m). Kasuliku kihi arvutuslik keskmine jääkpaksus on 12,6 m (sh 1,5 – 3,0 m veealune varu), millest lähtuvalt on maavara võimalik kaevandada kolme astanguga, sh veealune varu eraldi. Välgi III liivakarjääris kaevandamiseks kasutatakse ekskavaatorit, vajadusel ka frontaallaadurit. Kaemis laaditakse vahelattu või otse kalluritele, millega see karjäärist välja transporditakse. Vee alt väljatud maavara tuleb esmalt tõsta puistangutesse nõrguma. Väljanõrguv vesi imbub tagasi pinnasesse.

Mäetöid tehakse vastavalt kaevandamisprojektile. Täpsem kaevandamise tehnoloogia ja vajalik energiakasutus määratakse kaevandamisprojekti ja karjääri korrastamine korrastamistingimuste alusel koostatud korrastamisprojekti, kus on ära toodud ka korrastamiseks vajalik katendi maht.

Katendivallide asukohad ja parameetrid määratakse kaevandamisprojekti. Katendi ladustamine mäeeraldisel teenindusmaale ei nõua suletud jäätmeoidla järelhooldust ega järelevalvet, õhu või vee kaudu eralduvate saasteainete teke ja levik on välistatud.

Väljavedu karjäärist toimub autotranspordiga, kuna tegemist on tegutseva karjääriga, siis juurdepääs karjäärile on juba väljakujunenud ning -ehitatud.

Karjääris kaevandamise alustamisel peab jälgima kõiki maavarade kaevandamise nõudeid. Kasutatakse tehniliselt korras ning regulaarselt ülevaatusi läbivat masinaparki. Kaevandamine toimub kaasaegsete masinatega. Materjali laadimiseks kasutatakse ekskavaatorit või rataslaadurit. Materjali väljavedu karjäärist toimub autotranspordiga.

Mäetöid tehakse vastavalt kaevandamisprojektile. Täpsem kaevandamise tehnoloogia ja vajalik energiakasutus määratakse kaevandamisprojekti ja karjääri korrastamine korrastamistinguste alusel koostatud korrastamisprojekti, kus on ära toodud ka korrastamiseks vajalik katendi maht. Kaevandamisjärgselt kujundatakse kaeveala metsamaaks ja veekoguks.

Kuna looduslikust lasumusest väljatatav maavara ja selle katend leiab kogu mahus kasutust, ei teki Välgi III liivakarjääri mäeeraldisel kaevandamisel jäätmeid ega kaevandamisjätmeid.

Maavara kaevandamisel ei teostata lõhketöid ega kasutata hüdrovasaraid, mis võiks vibratsiooni tekitada.

3.1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Taotletav ala asub Tartu maakonnas Peipsiääre vallas katastriüksustel Vara metskond 11 (tunnus 58601:001:1619), Selgise liivakarjäär K3 (tunnus 58601:001:1618), Välgi liivakarjäär (tunnus 86101:004:0005), Välgi liivakarjäär K2 (tunnus 86101:004:0038).

Välgi-Selgise liivamaardlas Välgi III liivakarjääris kaevandab Riigimetsa Majandamise Keskus kaevandamisloa nr L.MK/319883 alusel ehituskruusa, ehitus - ja täiteliiva. Kaevandamisluba kehtib 14.12.2010 - 13.12.2025.

Mäeeraldis piirneb põhjast Välgi liivakarjääriga (Verston OÜ, keskkonnaluba nr L.MK/325093) ja mäeeraldisel loodenurk piirneb Välgi II liivakarjääriga (Sandpit OÜ, keskkonnaluba nr TARM058) ja mäeeraldisel kagunurk Selgise liivakarjääriga (Verston OÜ, keskkonnaluba KL-515116).

Lähimad elamud asuvad mäeeraldisest ca 700 m kaugusel kagus – katastriüksusel Kabelimäe (katastritunnus 86101:004:0011) ning ca 1 km kaugusel loodes – katastriüksused Saluste (katastritunnus 86101:004:0016) ja Sähkri (katastritunnus 86101:004:0014).

Välgi III liivakarjääri mäeeraldisest ca 250 m kaugusel põhjas on Pataste–Välgi–Alatskivi kõrvalmaantee (tee nr 14230) ning ca 900 m kaugusel idas kulgeb Sookalduse–Selgise kõrvalmaantee (tee nr 22235).

Mäeeraldisel piiresse ja lähikonda ei jää Natura 2000 võrgustiku, loodus- ega muinsuskaitse alasid. Mäeeraldisest lõunasse jääb maaparandushoiuala SELGISE (TTP-301) (väline tunnus: 2105370020020002).

Mäeeraldis on avatud ja alal kaevandatakse liiva ja kruusa.

Peipsiääre valla üldplaneeringu (kehtestatud 23.03.2022) kohaselt jääb Välgi III karjäär mäetööstusmaa alale. Seega Peipsiääre valla üldplaneering ei piira nimetatud kinnistul kaevandamist.

3.1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine. Tegevuse energiakasutus.

Välgi–Selgise liivamaardla asub fluvioglatsiaalse tekkega tugevasti liigestatud mõhnastikul. Maapinna reljeef on künklik ning mitmel pool kõrgendike vahel esineb soiseid madalamaid alasid. Välgi III liivakarjääri mäeeraldisel jääb maapind 69-99 m absoluutse kõrguse vahemikku.

Kattekihiks on kasvukiht (muld) paksusega 0,0-3,0 m.

Kasulik kiht on esindatud väga peene- ja peeneteralise liivaga, mis kohati on kruusakas. Kasulikus kihis esinevad kruusakihid ning liivsavi läätsed. Sügavuse suunas muutub liiv peeneteralisemaks. Kasuliku kihi uuritud paksus on 7,48...18,98 m.

Kasuliku kihi lamami moodustab hall saviliivmoreen või pruun plastne savi. Lamam on uuringute käigus läbitud kuni 0,7 m ulatuses.

Mäeeraldisel piirkonnas levib kvaternaarisetete veekiht. Geoloogiliste uuringute ajal, 2009. a veebruaris mõõdeti uuringupunktides veetaseme absoluutseks kõrguseks 69,73...79,66 m. Mäeeraldisel üldine veetaseme langus toimub lõuna- ja kagusuunas. Mäeeraldisest põhja- ja idapool voolavas Nuudi kraavis asus veepind 04.03.2009. a 68,39 m absoluutsel kõrgusel. Veetaseme keskmine absoluutne kõrgus on 73,78 m. Mäeeraldisel piirkonda drenib Nuudi kraav, mis voolab läänes asuvasse Kääpa jõkke. Kaevandamise käigus veetaset ei alandata.

Mäeeraldisel olev taimekooslus hävib, kuid hiljem korrastamise käigus kujuneb alale metsamaa, kuhu tekivad uued kooslused.

Peamised energiatarbijad mäeeraldisel on seal töötavad seadmed ja masinad.

3.1.4. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Maavara kaevandamisega mõjutatakse alati suuremal või vähemal määral looduskeskkonda. Välgi III liivakarjääris kaevandamisel on peamisteks keskkonda mõjutavateks teguriteks võimalik mõju põhjaveele, õhusaaste, müra ja maastikupildi visuaalne muutumine.

Pinna- ja põhjavesi

Välgi III liivakarjääris lasub kasulik kiht suuremas osas pealpool keskmist põhjaveetaset vähemal määral allpool. Veealuse varu väljamiseks veetaset ei alandata.

Veealuse varu väljamine ekskavaatoriga mõjutab vähesel määral lühiajaliselt karjäärialal veetaset, sest väljatakse vee ja liiva segu. Puistangusse nõrguma tõstetud materjalist valgub vesi

karjääri tagasi. Veetaseme alanemise ulatus sõltub korraga väljatavast materjali mahust ning sellest tagasinõrguvast vee kogusest. Tagasinõrguva vee kogus sõltub eelkõige materjali poorsusest ja veeannist.

Lisaks mõjutavad veetaset kliimaatilised tingimused (sademed, aurumine). Käesoleval juhul ei ole taotluse seletuskirjas märgitud vajadust kaevandamise käigus vee ärajuhtimiseks või välja pumpamiseks, seega puudub oluline mõju väljakujunenud veerežiimile.

Kuna tehnika sisaldab ja kasutab töötamiseks määrdeaineid ja kütust, siis on võimalik, et esineb nende lekkeid. Kasutades tehniliselt korras ja hooldatud seadmeid on lekete tõenäosus väike ja lekked kiiresti avastatavad. Avariolukorra tekkimise tõenäosus ei ole suurem, kui mõnes teises rasketehnikaga seotud tegevusalal (nt põllumajandus). Masinate suuremahulisi hooldusi ja remonttöid karjäärialal ei tehta, kuid vajadusel teostatakse väiksem remont ja korralised hooldused selleks kohaldatud alal. Kaevandamisel ja masinate hooldamisel tuleb jälgida, et pinnasesse ei satuks kütust/õli. Juhul kui avarii tõttu satubki määrdeõli või kütus karjääri põhja ja sealt pinnasesse, siis tuleb see sealt võimalikult kiiresti eemaldada. Reostunud pinnas tuleb koheselt ekskavaatoriga muust lasundist eemaldada ja laadida kallurile, mis transpordib selle jäätmekäitlusasutusse. Valmidus reostuse kiireks likvideerimiseks peab olema selline, et see ei jõuks imbuda veekihti. Lisaks tuleb karjääri territooriumil hoida absorbeerivaid materjale (turvas, saepuru, graanulid), mida lekete puhul saaks koheselt kasutada.

Peenosakesed (tolm)

Maavara kaevandamisel on võimalikeks peenosakeste ehk tolmu allikateks maavara ammutamis- ja laadimisprotsessid ning toodangu väljaveoga seotud transport. Tahkete osakeste eraldumine mäeeraldisel toimuvatest tööprotsessidest sõltub kaevandamise tehnoloogiast, kaevise kohapealsest töötlemisest kui ka ilmastikutingimustest (tuul, sademed jne). Transpordil kaasneb tahkete osakeste eraldumine kruuskattega teedel liiklemisel transpordivahendite (eriti raskeveokite) ratastelt ning lahtistelt koormatelt. Veose katmise nõuded on toodud liiklusseadustikus ja selle alamaktides.

Tolmu võib vähesel määral eralduda maavara väljamisel, kuid enamjaolt on looduslikus olekus liiv niiske ning ei tolma. Tolmu levik mäetööde juures on üldjuhul lokaalne, vajadusel on võimalik kasutada leevendusmeetmeid (nt teede ja kaevise niisutamine). Liiva ja kruusa ladustamisel puistangusse või laadimisel kallurisse on PMsum emissiooni faktoriks arvestatud 0,00060 kg/t ning PM10 faktoriks 0,00027 kg/t. Aastase kaevandamise mahu 85 tuh m³ korral on tahkete osakeste summaarne heitkogus kuni 0,0880 t ning keskkonnaministri 14.12.2016 määruses nr 67 „Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba” toodud künniskoguseid ei ületata.

Tolmu mõju on reeglina suurim väljaveoteeks kasutatavate teede läheduses paiknevate elamute õuealadel. Tolmu leviku tõkestamise efektiivseks vahendiks kuival perioodil on toodangu ja teede niisutamine ning rataste pesu, millega on võimalik tolmu teke ja levik piirkonna õuealadele minimeerida. Kuna Välgi III liivakarjäär külgneb veel kolme mäeeraldisega, tuleb müra ja tolmu kohta kaebuste esitamisel arendajatel aktiivse kaevandamise ja maavara väljaveo tingimustes korraldada selleks ette nähtud mõõtmised ning piirnormide ületamisel korraldada

koheselt karjääride töö selliselt, et ületamisi ei esineks.

Keskkonnaamet teeb ettepaneku tolmu leviku takistamiseks kanda keskkonnaloale järgmine kõrvaltingimus:

Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, tuleb kasta karjääri siseteid, platse ja puistanguid tolmu vältimiseks. Kui kaevandamist (maapõueseadus § 6 alusel) ei toimu, ei ole kohustust teid kasta.

Kaevandamisega kaasneb karjäärimasinate ja transpordivahendite sisepõlemismootorite tööst lähtuvate heitgaaside (NOX, SO₂ ja lenduvad orgaanilised ühendid) heide õhku. Välgi III liivakarjääris on planeeritud vaid tehniliselt korras ja nõuetele vastavate mehhanismide kasutamine, mis minimeerib seadmete heitgaasidest tulenevat õhusaastet.

Müra

Vastavalt Eesti Vabariigi keskkonnaministri poolt 16.12.2016. a. kehtestatud määrusele nr 71 “Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid” tohib II kategooria segaalas olla müratase päeval ajal 60 dB ning öösel 45 dB. Välgi III liivakarjäärile lähimad majapidamised jäävad ~730 – 940 m kaugusele. Teades kaugust punktallikalisest müratekitajast (r₁) ning sellel kaugusel olevat mürataset (Lp₂), saab arvutada mürataseme (Lp₁) suvalisel kaugusel (r₂) müraallikast valemiga:

$Lp_1 = Lp_2 + 20\log_{10}(r_1) - 20\log_{10}(r_2)$, kus

Lp₂ – masina poolt tekitatav müratase mõõdetud kaugusel, dB(A); r₁ – mõõtmise kaugus müraallikast, m; r₂ – arvutatava mürataseme kaugus müra allikast.

Selle kohaselt on Välgi III liivakarjääris kaevandamismasinatöötamisel elamutele lähimas punktis maksimaalne müratase majapidamise õuealal arvutatav alljärgnevalt:

$Lp_1 = 82 + 20\log_{10}(15) - 20\log_{10}(730) = 48 \text{ dB(A)}$,

Kus arvutuse aluseks on ekskavaatorist 15 m kaugusel mõõdetud müratase väärtusega 82 dB(A).

Arvutuslik kaevandamise käigus tekkiv maksimaalne müratase lähedaimal paiknevas majapidamises jääb karjääri äärealal elamule lähimas punktis tasemele kuni 48 dB. Arvutuslik tase vastab määrusega kehtestatud piirnormidele ning seega ei ole põhjust arvata, et Välgi III liivakarjääris kaevandamine põhjustaks ülenormatiivse müra levimist õuealadele.

Praegusel kehtival keskkonnaloal on järgmine kõrvaltingimus:

Maavara kaevandamise ja kaevandatava materjali transpordi tagajärjel ei või karjääri ümbruses paiknevate eluhoonete juures müra normtase ja välisõhu saastetase ületada seadusandlusega kehtestatud piire. Vajadusel tuleb rakendada täiendavaid müra- ja välisõhu

kaitsemeetmeid.

Antud kõrvaltingimus kantakse ka muudetavale kaevandamisloale.

Maastikupildi visuaalne muutumine

Maastikupildi visuaalne muutumine on maavara kaevandamise juures paratamatu ning selle mõju on leevendatav rikutud maa kaevandamisjärgse korrastamisega, mis on tulenevalt seadusandlikust korrast keskkonnakaitseloa omajale kohustuslik.

Valguse, soojuste, kiirguse ja lõhna reostust kaevandustegevusest ümbruskonnale ei kaasne.

Vibratsioon

Lähtuvalt töötavishoidu käsitlevatest õigusaktidest on karjääris töötavale tehnikale kehtestatud vibratsiooni piirnormid juba valmistajatehases. Karjääris töötav tehnika peab vastama kehtestatud normidele. Välgil III liivakarjääris ei viida läbi lõhkamisi, seega vibratsiooni tekkimist kavandatava tegevuse elluviimisel ette näha ei ole.

3.1.5. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Kaevandamisjäätmed on jäätmed, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena.

Kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldisel teenindusmaal, mis ei ole jäätmevõimaldaja jäätmeseaduse § 35² tähenduses, tuleb koostada kaevandamisjäätmekava. Välgil III liivakarjääri mäeeraldisel esinev katend kasutatakse maapinna kujundamiseks vastavalt kaevandatud maa korrastamise projektile või võõrandatakse vajadusel vastavalt maapõueseaduse § 99.

Katend kooritakse mäeeraldisel alalt. Muld ladustatakse aunadesse ning nende bioloogilise aktiivsuse säilitamiseks aunasid ei tihendata. Mulla koorimine ja vallitamine toimub reeglina kuival aastaajal mulla loodusliku niiskuse juures. Tagamaks auna geotehnilist stabiilsust, silutakse auna pealispind ja küljed. Mulla vallitamisel jälgitakse, et ei toimuks segunemist teiste materjalidega.

Katendi vallitamine mäeeraldisel teenindusmaale ei nõua suletud jäätmevõimaldaja järelhooldust ja järelevalvet. Välistatud on õhu ja vee kaudu eralduvate saasteainete teke ja levik. Vallitav katend on geotehniliselt ja geokeemiliselt stabiilne pinnas. Keskkonnale ohtlike ainete sisaldus ladustatavas materjalis ei ületa looduslike taustakontsentratsioonide ja sellega ei kaasne keskkonnale saasteohtu. Mäeeraldisel alalt eemaldatud katend vastab jäätmeseaduse § 22 tingimustele, seega on katendi puhul jäätmeseaduse mõistes tegemist tootmisprotsessi käigus tekkinud kõrvalsaadusega, mitte jäätmetega. Katend kasutatakse ära karjääri maa-ala korrastamisel, mistõttu on tegemist taaskasutatava materjaliga. Kui Välgil III liivakarjääri kaevandamise käigus purustatakse ja sõelutakse materjali erinevateks fraktsioonideks, siis kõik fraktsioonid leiavad kasutust teede- ja tsiviilehitusel, seega materjali töötlemisel jäätmeid ei

teki. Jäätmeseaduse mõistes Välgi III liivakarjääri mäeeraldise piires püsi- ega kaevandamisjäätmekava koostamine vajalik.

Karjäärialale on keelatud prügi ladustada. Keskkonnale ohtlikud jäätmed kogutakse teistest jäätmetest eraldi (määrdeõlid, pliiakud, patareid, õlised kaltsud jms) ja käideldakse need nõuetekohaselt (viiakse jäätmejaama vms).

Praegusel kehtival keskkonnaloal on järgmine kõrvaltingimus:

Jäätmete ladustamine keelatud, masinate remontimine ja tankimine on lubatud vaid selleks kohandatud platsidel.

Antud kõrvaltingimus kantakse ka muudetavale kaevandamisloale.

3.1.6. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Kaevandamisel tuleb rangelt jälgida, et ei satuks kütust või õli pinnasesse. Mäetöödel on potentsiaalseteks reostusallikateks karjääri ja transportmasinate tehnilised avariid. Selle tulemusel võib pinnasesse sattuda diiselkütust ja/või määrdeaineid, millega võidakse reostada nii pinnast kui ka pinnasevett. Selle vältimiseks tuleb hoolega jälgida masinate tehnilist seisundit. Karjääri kasutamisel tuleb välja töötada võimaliku reostuse kiire likvideerimise viis.

3.1.7. Tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või kataastroofide oht, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või kataastroofide oht teaduslike andmete alusel

Ettevõtte tegevusega ei kaasne suurõnnetuste või kataastroofide tekke ohtu. Teadaolevalt puuduvad mäeeraldise mõjupiirkonnas alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1. Olemasolev ja planeeritav maakasutus ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Kuna maavaravaru on mäeeraldisel osaliselt väljamata ning kaevandamisega rikutud maa korrastamine on pooleli, siis taotleb Riigimetsa Majandamise Keskus keskkonnaloa nr L.MK/319883 pikendamist 15 aasta võrra. Taotleja soovib väljata allesjäänud jääkvaru ning korrastada kaevandamisega rikutud maa-ala. Kuna taotletava ala näol on valdavalt tegemist avatud kaevandusmaastikuga, on seal paikneva maavaravaru kaevandamise jätkamine otstarbekas ka ressursi säästliku kasutamise eesmärgist lähtudes.

Taotletav ala asub Tartu maakonnas Peipsiääre vallas katastriüksustel Vara metskond 11

(tunnus 58601:001:1619), Selgise liivakarjäär K3 (tunnus 58601:001:1618), Välgi liivakarjäär (tunnus 86101:004:0005), Välgi liivakarjäär K2 (tunnus 86101:004:0038). Riigivara valitsejaks on Kliimaministeerium ja volitatud asutuseks on Riigimetsa Majandamise Keskus. Välgi III liivakarjääri mäeeraldisel ja mäeeraldisel teenindusmaa pindala on 10,01 ha. Mäeeraldis hõlmab täielikult Välgi-Selgise liivamaardla aktiivse tarbevaru plokkide 8, 9, 10, 11 ja 12 aT.

Mäeeraldis piirneb põhjast Välgi liivakarjääriga (Verston OÜ, keskkonnaluba nr L.MK/325093) ja mäeeraldisel loodenurk kattub Välgi II liivakarjääriga (Sandpit OÜ, keskkonnaluba nr TARM058) ja mäeeraldisel kagunurk Selgise liivakarjääriga (Verston OÜ, keskkonnaluba KL-515116).

Lähimad elamud asuvad mäeeraldisest ca 700 m kaugusel kagus – katastriüksusel Kabelimäe (katastritunnus 86101:004:0011) ning ca 1 km kaugusel loodes – katastriüksused Saluste (katastritunnus 86101:004:0016) ja Sähkri (katastritunnus 86101:004:0014).

Välgi III liivakarjääri mäeeraldisest ca 250 m kaugusel põhjas on Pataste–Välgi–Alatskivi kõrvalmaantee (tee nr 14230) ning ca 900 m kaugusel idas kulgeb Sookalduse–Selgise kõrvalmaantee (tee nr 22235).

Mäeeraldisel piiresse ja lähikonda ei jää Natura 2000 võrgustiku, loodus- ega muinsuskaitse alasid. Mäeeraldisest lõunasse jääb maaparandushoiuala SELGISE (TTP-301) (väline tunnus: 2105370020020002).

Karjäärialal piires ja selle mõjualal puuduvad looduskaitse-, muinsuskaitse-, ajaloo-, kultuuri või arheoloogilise väärtusega alad. Välgi III liivakarjääri piiresse ei jää kaitstavaid loodusobjekte ega tehnoobjekte ning nende kitsendusi.

3.2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõimes

Välgi–Selgise liivamaardla asub fluvioglatsiaalse tekkega tugevasti liigestatud mõhnastikul. Maapinna reljeef on künklik ning mitmel pool kõrgendike vahel esineb soiseid madalamaid alasid. Välgi III liivakarjääri mäeeraldisel jääb maapind 69...99 m absoluutse kõrguse vahemikku.

Kattekihiks on kasvukiht (muld) paksusega 0,0-3,0 m.

Kasulik kiht on esindatud väga peene- ja peeneteralise liivaga, mis kohati on kruusakas. Kasulikus kihis esinevad kruusakihiid ning liivsavi läätsed. Sügavuse suunas muutub liiv peeneteralisemaks. Kasuliku kihi uuritud paksus on 7,48...18,98 m.

Kasuliku kihi lamami moodustab hall saviliivmoreen või pruun plastne savi. Lamam on uuringute käigus läbitud kuni 0,7 m ulatuses. Aluspõhjaks on Devoni liivakivi.

Mäeeraldisel piirkonnas levib kvaternaarisetete veekiht. Geoloogiliste uuringute ajal, 2009. a

veebruaries mõõdeti uuringupunktides veetaseme absoluutseks kõrguseks 69,73...79,66 m. Mäeeraldisel üldine veetaseme langus toimub lõuna- ja kagusuunas. Mäeeraldisest põhja- ja idapool voolavas Nuudi kraavis asus veepind 04.03.2009. a 68,39 m absoluutsel kõrgusel. Veetaseme keskmine absoluutne kõrgus on 73,78 m. Mäeeraldisel piirkonda drenib Nuudi kraav, mis voolab läänes asuvasse Kääpa jõkke. Kaevandamise käigus veetaset ei alandata.

Mäeeraldisel olev taimekooslus hävib, kuid hiljem korrastamise käigus kujuneb alale metsamaa, kuhu tekivad uued kooslused.

Liiv ja kruus looduses ei taastu, mistõttu on tegemist taastumatu loodusvaraga ning puudub looduskeskkonna vastupanuvõime. Kaevandamise käigus muutub ka loodusmaastik täielikult, kuid see on hilisemalt taastatav karjääriala korrastamisega. Välgi III liivakarjäär kavandatakse korrastada veekoguks ja metsamaaks. Karjääris kaevandamise käigus veetaset ei alandata ja olemasolevat veerežiimi ei muudeta.

3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Planeeritav tegevus sarnaneb oma olemuselt ehitustegevusega. Nagu iga ehitustegevusega võib ka maavara kaevandamisega kaasneda keskkonnahäiringuid. Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 3 lg 1 kohaselt on keskkonnahäiring inimtegevusega kaasnev vahetu või kaudne ebasoodne mõju keskkonnale. Keskkonnaloaga lubatud tegevusega kaasneda võivateks olulisemateks keskkonnamõjudeks on kaevandamise tehnoloogilise protsessi ja transpordiga kaasnev müra ja peenosakeste heide välisõhku ning mõju maastikule ja maakasutusele.

Kaevandamistegevusega kaasneda võiva peenosakeste heitme (PM) või müra häiringu mõju ei ulatu kaevandamistegevuseks kasutatavale tehnoloogiale õigusaktidega seatud tehnilistest piirangutest ja väljatava maavara looduslikust niiskusest tulenevalt eeldatavalt kaugemale kui 250 m. Kuivema ilma korral, avamaal võib toodangu transportimisel välisõhku paiskuv peenosaketse (PM) heitme kogus tugevama tuule korral kanduda ka mainitust kaugemale. Selliste olukordade vältimiseks kavandab Keskkonnaamet seada kaevandamisloale kõrvaltingimuse asjakohase leevendusmeetme rakendamiseks.

Kuna kaevandamisel veetaset ei alandata, siis ei mõjuta kavandatav tegevus piirkonna veerežiimi.

Välgi III liivakarjääri mäeeraldisel ega selle teenindusmaal ei asu ühtegi kaitstavat loodusobjekti, kaitsevööndit või Natura 2000 ala. Samuti ei kattu ala ühegi kitsendusi põhjustava objekti mõjualaga. Lähimad III kategooria kaitsealused liigid jäävad mäeeraldisest ~130 m kaugusele edelasse (sulgjas õhik, EELIS kood KLO9401993) ning ~470 m kaugusele põhjasuunda (sulgjas õhik, EELIS kood KLO9404679). Mäeeraldisest ~180 m kaugusele

edelasse jäävad Natura elupaigad, mille põhitüüp on 9080*. Kuna kaevandamisel ei mõjutata piirkonna veetaset või üldist veerežiimi, siis puudub liikidele ja elupaikadele eeldatav mõju.

Välgi III liivakarjääri mäeeraldisel ja mäeeraldisel teenindusmaa piires kavandatav tegevus ei avalda mõju Natura 2000 võrgustiku aladele.

Kaevandamistegevus toob endaga kaasa maastiku pikaajalise või püsiva muutumise. Samas on näiteks majanduslikust aspektist oluline ka taastumatute maavarade jätkusuutliku kasutamise tagamine. Karjääri rajamisel ja selle töötamise jooksul looduslik mitmekesisus paratamatult vaesub. See saab hakata taastuma peale karjääri korrastamist.

Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine taotletava Välgi III liivakarjääri mõjupiirkonnas alasid, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid oleks ületatud või võidakse ületada. Mäeeraldis ei asu tiheasustusalal ning selle mõjupiirkonnas puuduvad kultuurimälestiste registrisse kantud kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alad.

3.2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

KeÜS § 23 lõige 1 sätestab, et igal inimesel on õigus tervise- ja heaoluvajadustele vastavale keskkonnale, millega tal on oluline puutumus. Lõike 2 kohaselt on oluline puutumus isikul, kes viibib tihti mõjutatud keskkonnas, kasutab sageli mõjutatud loodusvara või kellel on muul põhjusel eriline seos mõjutatud keskkonnaga. KeÜS § 3 lg 1 kohaselt on keskkonnahäiring ka selline ebasoodne mõju keskkonnale, mis ei ületa arvulist normi või mis on arvulise normiga reguleerimata. Siiski tuleb võimaliku keskkonnahäiringu tekkimist võimalusel ennetada ning kui see pole võimalik, võtta kasutusele leevendusmeetmed.

Lähimad elamud asuvad mäeeraldisest ca 700 m kaugusel kagus – katastriüksusel Kabelimäe (katastritunnus 86101:004:0011) ning ca 1 km kaugusel loodes – katastriüksused Saluste (katastritunnus 86101:004:0016) ja Sakhri (katastritunnus 86101:004:0014).

Ülenormatiivne müra üldjoontes ei tohiks lähima kinnistuni ulatuda ja karjääri nõlvad ning katendivall vähendavad müra. Võimaliku peenosakeste (tolmu) heitme vähendamiseks rakendatakse leevendusmeetmena karjääri teede ja platside niisutamist.

Tasakaalu hoidmine inimeste heaolu ja kaevandamistegevuse vahel on oluline. Mõistatavalt võib maavarade kaevandamisel, tulenevalt iga indiviidi isiklikust tundlikkusest olla ebasoodne mõju vaatamata võimaliku häiringu õigusaktides sätestatud normeeritud piiridesse jäämist. Nimetatud kõrvaltingimuse seadmise eesmärk on soov leevendada kaevandamisest tulenevaid häiringuid eluhoonete ümbruses ja õuealal ajal, mil väljakujunenud, valdavaks saanud tööaega silmas pidades viibivad elanikud kõige tõenäolisemalt kodus. Kuivõrd keskkonnavalda muutmisest keeldumiseks pole alust, on otstarbekas kaaluda kõrvaltingimuste seadmist kaevandamistegevuse mõjualal olevatele eluhoonetele tekkida võivate keskkonnahäiringute vähendamiseks.

Välgi III liivakarjääri kehtivale kaevandamisloale on kantud keskkonnavalda täiendavad

tingimused:

1. Maavara kaevandamise ja kaevandatava materjali transpordi tagajärjel ei või karjääri ümbruses paiknevate eluhoonete juures müra normtase ja välisõhu saastetase ületada seadusandlusega kehtestatud piire. Vajadusel tuleb rakendada täiendavaid müra- ja välisõhu kaitsemeetmeid.
2. Jäätmete ladustamine keelatud, masinate remontimine ja tankimine on lubatud vaid selleks kohandatud platsidel.

Keskkonnaamet teeb ettepaneku tolmu leviku takistamiseks kanda keskkonnaloale järgmine kõrvaltingimus:

Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, tuleb kasta karjääri siseteid, platse ja puistanguid tolmu vältimiseks. Kui kaevandamist (maapõueseadus § 6 alusel) ei toimu, ei ole kohustust teid kasta.

Loetletud tingimused kavandatakse seada muudetava keskkonnaloa kõrvaltingimusteks, sõnastust võidakse loa andmise korralduses täpsustada.

3.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele

Eelnevast lähtudes võivad Välgi III liivakarjääri mäeeraldisel kaevandamistegevusega kaasnevateks mõjudeks olla mõju põhjaveele, välisõhule (tolm ja müra) ja maastikule.

3.3.1. Mõju suurus, tugevus, kestvus, sagedus, pöördumus ning mõjuala ulatus

Keskkonnaamet käsitleb kavandatava tegevuse mõjualana Välgi III liivakarjääri mäeeraldisel teenindusmaad ning ca 300 m ümber selle, kuna nii kaugule võib teoreetiliselt ulatuda müra häiring või tahkete peenosakeste häiring. Kaevandamistegevusega kaasnevad mõjud on seotud kaevandamisega ning avalduvad kaevandamise käigus. Perioodil, kui kaevandamist ei toimu, kavandataval tegevusel mõjusid ei ole v.a. visuaalne häiring. Pärast kaevandamistegevuse lõppemist ning ala korrastamist lõpeb ka kavandatava tegevuse mõju. Eelhinnangu järelduste kohaselt ei teki kavandatava tegevuse elluviimisel olulist negatiivset keskkonnamõju, samas ümberkaudsetele elanikele tavapärasest enam häiringuid (tolm) võib siiski tekkida. Siiski võib eeldada, et häiringute esinemine ei ole sage ja pidev.

3.3.2. Mõju piiriülesus

Piiriülest (riigipiiriülest) mõju ei ole.

3.3.3. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

Välgi III liivakarjääri mäeeraldisel ega selle teenindusmaal ei asu ühtegi kaitstavat loodusobjekti, kaitsevööndit või Natura 2000 ala. Samuti ei kattu ala ühegi kitsendusi põhjustava objekti mõjualaga. Lähimad III kategooria kaitsealused liigid jäävad mäeeraldisest ~130 m kaugusele edelasse (sulgjas õhik, EELIS kood KLO9401993) ning ~470 m kaugusele põhjasuunda (sulgjas õhik, EELIS kood KLO9404679). Mäeeraldisest ~180 m kaugusele

edelasse jäävad Natura elupaigad, mille põhitüüp on 9080*. Kuna kaevandamisel ei mõjutata piirkonna veetaset või üldist veerežiimi, siis puudub liikidele ja elupaikadele eeldatav mõju.

Kuna mäeeraldise teenindusmaal ega karjääri mõjupiirkonnas ei ole Natura 2000 võrgustiku alasid, on välistatud, et kavandatav tegevus võiks kas üksi või koosmõjus teiste tegevustega avaldada ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärgiks olevatele liikidele ja elupaikadele.

3.3.4. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Mäeeraldis piirneb põhjast Välgi liivakarjääriga (Verston OÜ, keskkonnaluba nr L.MK/325093) ja mäeeraldise loodenurk kattub Välgi II liivakarjääriga (Sandpit OÜ, keskkonnaluba nr TARM058) ja mäeeraldise kagunurk Selgise liivakarjääriga (Verston OÜ, keskkonnaluba KL-515116).

Kuna tegemist on kõrvalise kohaga, kus muud negatiivseid keskkonnamõjusid tekitav tegevus puudub, ei ole ilmnenud olulist kumulatiivset mõju.

3.3.5. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalusi

Kaevandamisel, maavara laadimisel või masinate hooldamisel ja tankimisel tuleb naftasaaduste pinnasesse ja põhjavette sattumise võimalus minimeerida. Kaevandamisel tuleb kasutada vaid korrasolevat kaevandamistehnikat ning tehnika hooldamist ja remonti tuleb teha vaid selleks kohandatud alal. Võimaliku tekkinud reostuse likvideerimiseks peab olema karjääris töötajatel teada kindel tegevusplaan ja tagatud töövahendid. Õhusaaste piirnormide ületamise vältimiseks tuleb kuival ajal töötades kasta karjääri siseteid ning toodangu puistanguid.

3.4. Eelhinnangu järeldus

Eelhindamise tulemusena järeldab Keskkonnaamet, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, kuna:

1. kavandatav tegevuskoht ei asu kaitstaval loodusobjektidel ega Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava kaevandamisega ei mõjutata ebasoodsalt kaitstavaid loodusobjekte ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
2. eelhindamise tulemusena selgus, et ei ületata kaevandamisel piirmäärasid müra ja õhusaaste osas;
3. eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamine ei mõjuta väljakujunenud põhjavee režiimi, kuna veealuse varu väljamiseks veetaset ei alandata;
4. mäeeraldisel looduslik maastik kaevandamistööde käigus hävineb, kuid see on kvalitatiivselt hiljem taastatav maa-ala korrastamisega.

KeHJS § 11 lõige 8¹ kohaselt, KMH algatamata jätmise otsus peab muu hulgas sisaldama asjakohaseid KeHJS § 6¹ lõige 1 punkti 6 alusel esitatud kavandatava tegevuse erisusi või

keskkonnameetmeid muidu ilmnedu võiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks. Määruse nr 31 § 5 lõike 2 kohaselt, kui eelhinnangu järelduseks on kavandatava tegevuse KMH algatamata jätmise, esitatakse eelhinnangus põhjendatud juhul ettepanekud vajalikeks keskkonnameetmeteks.

KeHJS § 3³ lõike 1 järgi keskkonnameetmed on kavandatava tegevuse elluviimisega kaasneva ebasoodsa keskkonnamõju ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise ning põhjendatud juhul heastamise meetmed. Keskkonnameetmete hulka arvatakse ka keskkonnaseire. KeHJS § 3³ lõike 2 kohaselt peavad keskkonnameetmed, sealhulgas keskkonnaseirega jälgitavate näitajate liik ja seire kestus, olema proportsionaalsed kavandatava tegevuse iseloomu, asukoha ja mahuga ning eeldatavalt avalduva keskkonnamõjuga. Keskkonnaseire määramisel ja tegemisel arvestatakse olemasoleva keskkonnaseirega.

4.ÄRAKUULAMINE

Keskkonnaamet saatis KeHJS § 11 lõike 2² alusel 15.08.2025 kirjaga nr DM-131815-9 Välgi III liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele koostatud keskkonnamõtjude eelhinnangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu seisukoha võtmiseks Peipsiääre Vallavalitsusele ja teadmiseks taotlejale.

Peipsiääre Vallavalitsus seisukohta ei esitanud ega pikendanud vastamise tähtaega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Merike Rosin
peaspetsialist juhataja ülesannetes
maapõuebüroo

Teadmiseks: Maa- ja Ruumiamet, Peipsiääre Vallavalitsus

Aare Mark 5064227
Aare.Mark@keskkonnaamet.ee